

¿Quines són les principals obligacions societàries que cal complir de forma recurrent al Principat d'Andorra?

Des de Crowe Andorra, considerem important informar-vos de les principals obligacions formals que la legislació vigent estableix per a les empreses constituïdes al Principat d'Andorra, ja sigui respecte el Registre de Societats, la Caixa Andorrana de la Seguretat Social (CASS) o bé el Departament de Tributs i Fronteres.

1. OBLIGACIONS MERCANTILS

❖ Llibre Registre de Socis:

Tal i com estableix l'article 21 de la Llei 20/2007, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, tant les societats anònimes com les societats de responsabilitat limitada han de portar un Llibre Registre de Socis, on s'hi ha de fer constar la titularitat originària de les participacions o accions, així com les seves successives transmissions.

✓ Contingut mínim del Llibre Registre de Socis:

- ❖ Identitat i domicili dels socis en cada moment.
- ❖ Drets reals o gravàmens constituïts sobre les accions o participacions, si escau.

- ✓ **Forma:** La Llei no estableix una forma concreta de Llibre Registre de Socis. Fins ara era habitual fer servir un Llibre de Socis físic, però també pot prendre la forma de document electrònic, el qual haurà de ser degudament custodiat.

✓ Custòdia i manteniment del Llibre Registre de Socis:

- ❖ La custòdia i el manteniment correspon a l'òrgan d'administració.
- ❖ L'òrgan d'administració també és l'encarregat de certificar el contingut d'aquest llibre als efectes escaients.
- ❖ Ara bé, qualsevol accionista o partícip pot examinar el Llibre Registre de Socis.

Perquè és important tenir actualitzat el Llibre Registre de Socis?

La principal raó de la necessitat d'anotar en el Llibre de Socis la **titularitat de les accions o participacions** recau en les possibles discussions que puguin sorgir sobre la titularitat de les mateixes.

Així doncs, tenir actualitzat aquest llibre és important ja que **la societat només considera accionista o partícip a qui figura en aquest llibre**.

❖ Llibre Registre de Beneficiari Efectiu

Tal i com estableix l'article 21 bis de la Llei, tant les societats anònimes com de responsabilitat limitada, han de portar un Llibre Registre dels Beneficiaris Efectius.

✓ Contingut mínim del Llibre Registre de Beneficiaris Efectius:

- ❖ Nom i cognoms dels beneficiaris efectius.
- ❖ Data de naixement.
- ❖ Nacionalitat i país de residència.
- ❖ Naturalesa i abast de la participació real.

- ✓ **Forma:** La legislació no estableix una forma concreta de Llibre Registre de Beneficiari Efectiu.

✓ Principals obligacions:

- ❖ Tenir actualitzat el Llibre Registre de Beneficiaris Efectius.
- ❖ Proporcionar la informació actualitzada al Registre de Societats.

La societat ha de tenir actualitzat aquest llibre, que ha de proporcionar-se al Registre de Societats en els termes que es desenvolupin reglamentàriament. En aquest context, el **Reglament regulador de l'enregistrament i l'accés a la informació relativa als beneficiaris efectius en els registres d'entitats jurídiques**, estableix que les societats andorranes han de subministrar aquestes dades al Registre de Societats mitjançant un formulari dissenyat a tal efecte, i identificat com **Annex 1**, dins del termini de quinze dies hàbils de la data d'atorgament de l'escriptura pública de constitució, així com de qualsevol canvi de beneficiaris efectius.

Perquè és important identificar el Beneficiari Efectiu d'una societat?

L'obligació d'identificació i registre del beneficiari efectiu respon a la necessitat d'adoptar mesures de transparència en la **lluita contra el blanqueig de diners o valors i/o el finançament del terrorisme**.

Adicionalment, **no pot atorgar-se cap escriptura pública** davant de Notari Andorrà si la informació sobre el beneficiari no està actualitzada.

❖ Llibre d'actes

Segons l'establert en l'article 61 de la Llei, tota societat ha de portar un llibre d'actes per a cada òrgan. En els Llibres d'Actes s'hi han de reflectir tots els acords presos per:

- ❖ La Junta General.
- ❖ L'Òrgan d'Administració, només si és col·legiat.

En el cas de les societats de responsabilitat limitada, es pot portar un llibre d'actes comú de la Junta General i de l'Òrgan d'Administració.

✓ Contingut mínim de les actes:

- ❖ Data, lloc i hora de celebració de la reunió.
- ❖ Data, forma i text íntegre de la convocatòria, si escau.
- ❖ Quòrums d'assistència.
- ❖ Assumptes tractats.
- ❖ El contingut dels acords i les majories amb què s'han adoptat.
- ❖ L'aprovació de l'acta.

✓ **Forma del Llibre d'Actes:** La Llei no estableix una forma concreta de Llibre Registre d'Actes. Fins ara era habitual fer servir un Llibre d'Actes físic, però també pot prendre la forma de document electrònic, el qual haurà de ser degudament custodiat.

✓ **Responsable d'actualitzar el Llibre d'Actes:** La transcripció dels acords adoptats al llibre d'actes correspon a l'administrador o, en el seu cas, al secretari del Consell d'Administració.

Perquè és important tenir els Llibres d'Actes actualitzats?

És una eina fonamental per a la **seguretat jurídica de la societat**, ja que queden registrats tots els acords socials, i això en prova la seva existència.

Els acords de la Junta o dels òrgans col·legiats d'administració **es poden certificar** sempre que constin en actes aprovades i signades. Cal esmentar que la facultat de certificar els acords socials correspon als administradors, segons l'estructura de l'òrgan d'administració.

❖ Aprovació i dipòsit dels comptes anuals

Anualment, l'**òrgan d'administració** de les societats anònimes o de responsabilitat limitada ha de formular i signar els comptes anuals i la proposta d'aplicació del resultat, en el termini màxim de sis mesos des del tancament de l'exercici.

i Recordem que:

Segons l'article 71 de la Llei, els comptes anuals formen una unitat que comprèn el balanç, el compte de pèrdues i guanys, l'estat de canvis del patrimoni net, l'estat de flux d'efectiu i la memòria, s'han d'elaborar amb claredat i mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, de conformitat amb la normativa comptable aplicable.

Al seu torn, la **Junta General** és l'òrgan competent per aprovar els comptes anuals formulats per l'òrgan d'administració.

Les certificacions de l'acord que aprova els comptes anuals i de l'acord relatiu al resultat, juntament amb un exemplar dels comptes anuals i de l'informe d'auditoria, si escau, s'han de presentar en el lloc, el termini i la forma que es determini reglamentàriament.

✓ Responsables:

- ❖ Formulació dels CCAA: Òrgan d'Administració.
- ❖ Aprovació i dipòsit dels CCAA al Registre de Societats: Junta General.

¿Perquè es important l'aprovació i el dipòsit dels CCAA?

L'incompliment d'aquesta obligació és objecte **d' anotació en el Registre de Societats** i de publicitat per part d'aquest.

Tant l'acord de formulació (si l'òrgan d'administració és col·legiat) com en tot cas l'acord d'aprovació dels comptes anuals hauran de reflectir-se a l'acta corresponent que **s'haurà d'incorporar al Llibre d'Actes de la Societat**.

2. OBLIGACIONS DAVANT LA CAIXA ANDORRANA DE LA SEURETAT SOCIAL (CASS)

❖ Inscripció, modificació i baixa de l'empresa

Segons l'establert en l'article 24 de la Llei 17/2008, de la seguretat social, les empreses, com a requisit previ a l'inici de les seves activitats, han de sol·licitar a la Caixa Andorrana de Seguretat Social la seva **inscripció en el sistema de la seguretat social**.

Així mateix, en cas de **variació de les dades** indicades en la sol·licitud d'inscripció es modifiquin, la persona responsable de l'alta haurà de comunicar a la CASS aquesta situació.

Finalment, l'empresa ha de comunicar la seva extinció o el cessament temporal o definitiu de la seva activitat a la CASS.

❖ Afiliació de treballadors

Si l'empresa té treballadors, ja siguin assalariats o per compte propi, l'empresa tindrà l'obligació de:

- ❖ Donar d'alta com a assalariat als seus treballadors des de l'inici de la relació laboral.
- ❖ Afiliar als treballadors per compte propi.
- ❖ Comunicar i presentar la baixa dels treballadors a la finalització de la seva relació laboral.
- ❖ Comunicar la variació de dades de les cotitzacions dels treballadors.
- ❖ Efectuar les declaracions.
- ❖ Pagar les cotitzacions d'acord amb les disposicions vigents i presentar la Declaració d'accident laboral (si escau).

3. OBLIGACIONS COMPTABLES DAVANT DEL GOVERN D'ANDORRA

❖ Definició

Segons l'establert en l'article 1 de la Llei 30/2007, de la comptabilitat dels empresaris, els empresaris han de portar una comptabilitat ordenada i adequada de la naturalesa i dimensió de la seva activitat.

Al efectes de la llei anteriorment esmentada, es consideren empresaris:

- ✓ Les persones físiques que realitzin activitats empresarials o professionals.
- ✓ Les societats mercantils i les altres persones jurídiques, en tot cas.
- ✓ Altres entitats que, tenint o no personalitat jurídica, constitueixen una unitat econòmica o un patrimoni separat, quan efectuïn activitats empresarials o professionals.

❖ Responsabilitat

La comptabilitat ha de ser directament portada per l'empresari o per les persones que aquest mateix autoritzi i sense perjudici de la seva responsabilitat.

❖ Llibres obligatoris

Els llibres de comptabilitat obligatoris que necessàriament han de portar els empresaris són el **llibre diari** i el **llibre d'inventaris i comptes anuals**.

✓ **Comptes Anuals:**

- ❖ Amb data de tancament de l'exercici, i en el termini màxim de sis mesos a comptar d'aquesta data, els empresaris han de formular i signar els **comptes anuals** que formant una unitat comprenen el **balanç**, el **compte de pèrdues i guanys**, l'**estat de canvis del patrimoni net**, l'**estat de flux efectiu** i la **memòria**.

- ❖ L'estructura i el contingut dels documents que formen els comptes anuals s'ha d'ajustar als **models reglamentats pel Govern** i només excepcionalment i deixant-ne constància i justificació a la memòria pot modificar-se d'un exercici a l'altre.
- ❖ Actualment els models de comptes anuals reglamentaris pel Govern d'Andorra són els següents:
 - ✓ Comptes Anuals normals (el **balanç**, el **compte de pèrdues i guanys**, l'**estat de canvis del patrimoni net**, l'**estat de flux efectiu** i la **memòria**).
 - ✓ Comptes Anuals abreujats (el **balanç**, el **compte de pèrdues i guanys** i la **memòria**).

❖ Conservació

Els empresaris han de guardar i custodiar ordenadament i durant un període de **sis anys**, a comptar des de la data de l'últim tancament anual, tots els documents comptables i la correspondència, documentació i justificants relatius a la seva activitat.

4. OBLIGACIONS DAVANT DEL DEPARTAMENT DE TRIBUTS I FRONTERES (DTF)

❖ Declaració censal

Un cop l'empresa constituïda figura inscrita al Registre de Societats, s'haurà de donar d'alta al Registre Tributari, mitjançant la **declaració censal**. Si alguna de les dades indicades en la inscripció es modifiquen, el responsable de l'alta haurà de comunicar-ho al DTF.

❖ Impost sobre societats:

- ✓ L'impost sobre societats és un tribut de caràcter directe i naturalesa personal que grava la renda de les persones jurídiques

Smart decisions. Lasting value.

- ✓ Són obligats tributaris de l'impost, quan tinguin la seva residència en territori andorrà:
 - a) Les **persones jurídiques**.
 - b) Les **institucions d'inversió col·lectiva** incloses en l'àmbit d'aplicació de la Llei 10/2008, del 12 de juny, de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà.
 - c) **Entitats públiques i parapúbliques i de dret públic**.
- ✓ La **base de tributació** es calcula corregint el resultat comptable amb les correccions extracomptables previstes en la normativa reguladora de l'impost.
- ✓ Tipus de gravamen general: **10%**
- ✓ Els obligats tributaris han de presentar i subscriure la **declaració** per aquest impost el mes següent als sis mesos posteriors a la conclusió del període impositiu.
- ✓ Addicionalment, durant el novè mes posterior a l'inici del període impositiu, els obligats tributaris han d'efectuar un **pagament a compte** de la liquidació corresponent al període impositiu que estigui en curs el primer dia d'aquest mes.
- ❖ **Impost sobre la renda de les persones físiques:**
 - ✓ L'impost sobre la renda de les persones físiques és un tribut de caràcter directe i naturalesa personal que grava la renda obtinguda per les persones físiques en funció de la seva quantia i de les seves circumstàncies personals i familiars.

- ✓ L'objecte de l'impost està constituït per la renda de l'obligat tributari, entesa com la totalitat de les seves rendes i guanys i pèrdues de capital, amb independència del lloc on s'hagin produït i sigui on sigui la residència del pagador. Composen la renda de l'obligat tributari:
 - a) Les rendes del treball.
 - b) Les rendes procedents de la realització d'activitats econòmiques.
 - c) Les rendes del capital immobiliari.
 - d) Les rendes del capital mobiliari.
 - e) Els guanys i les pèrdues de capital.
- ✓ La **base de tributació de l'IRPF** es calcula aplicant una sèrie d'exempcions, reduccions i bonificacions lligades a les circumstàncies econòmiques, personals i familiars dels obligats tributaris.
- ✓ Tipus de gravamen general: **10%**
- ✓ Per norma general, els obligats tributaris han de presentar i subscriure una **declaració** per aquest impost entre l'1 d'abril i el 30 de setembre de l'exercici posterior a la finalització del període impositiu.
- ✓ Addicionalment, les entitats residents al Principat d'Andorra que satisfacin o abonin rendes gravades per aquest impost estan obligades a practicar **retenció i ingrés a compte** quan satisfacin rendes del treball o rendes del capital mobiliari.

Smart decisions. Lasting value.

- ✓ Per la seva banda, els obligats tributaris que exerceixin activitats econòmiques han d'efectuar al mes de setembre un **pagament fraccionat** de la liquidació corresponent al període impositiu que estigui en curs el primer de setembre.
- ❖ **Impost sobre la renda dels no-residents fiscals:**
 - ✓ L'impost sobre la renda dels no-residents fiscals és un tribut de caràcter directe que grava la renda obtinguda en el territori del Principat d'Andorra per les persones físiques o jurídiques no residents fiscals en aquest territori.
 - ✓ Els diferents convenis per evitar la doble imposició signats per Andorra determinen el tractament aplicable a les rendes satisfetes a les persones físiques o jurídiques residents en els països signants.
 - ✓ La **base de tributació** dels no residents amb establiment permanent a Andorra es determina d'acord amb les disposicions de la Llei de l'impost sobre societats, amb algunes particularitats.
 - ✓ El **tipus de gravamen** per als obligats tributaris d'aquest impost, que operin mitjançant un establiment permanent, és del **10%**.
 - ✓ Els establiments permanents han de presentar i subscriure la **declaració** per aquest impost el mes següent als sis mesos posteriors a la conclusió del període impositiu.
 - ✓ En cas que els no residents fiscals operin a Andorra sense establiment permanent, l'obligació de retenir recau en les entitats o empresaris amb residència fiscal a Andorra amb qui operin.
 - ✓ En aquests casos, amb caràcter general, la **base de tributació** de l'impost corresponent als rendiments que obtinguin els obligats

tributaris sense mediació d'establiment permanent està constituïda per l'import total de la renda meritada.

- ✓ El tipus impositiu aplicable serà amb caràcter general, el **10%**, llevat de quan es tracti de rendiments derivats d'operacions de reassurança (tipus 1,5%) o quan es tracti de rendes satisfetes en concepte de cànons (5%).
- ✓ El retenidor ha de presentar una **declaració periòdica** de les quantitats retingudes en el trimestre anterior, durant el mes que segueix cada trimestre natural.

❖ **Impost General Indirecte:**

- ✓ L'impost general indirecte és un tribut de naturalesa indirecta que grava el consum mitjançant la tributació dels lliuraments de béns i les prestacions de serveis realitzades per empresaris o professionals, així com de les importacions de béns.
- ✓ Estan subjectes a l'impost els lliuraments de béns i les prestacions de serveis realitzats en el territori andorrà per empresaris o professionals a títol onerós, amb caràcter habitual o ocasional, en el desenvolupament de la seva activitat econòmica.
- ✓ El tipus de gravamen de l'impost es determinarà en funció de la naturalesa de l'operació realitzada, sent el tipus de gravamen general **el 4,5%** però existint tipus reduïts i un tipus incrementat per activitats pròpies del sector financer.
- ✓ Els obligats tributaris d'aquest impost han de liquidar i presentar **declaracions periòdiques** amb periodicitat mensual, trimestral o semestral, en funció de la seva xifra de negocis.

Com et pot ajudar Crowe?

Des de Crowe Andorra, considerem important que les empreses constituïdes sota la legislació andorrana compleixin amb les obligacions societàries que estableix la Llei.

Per això, des del nostre departament legal, oferim els següents serveis orientats a facilitar el compliment de les esmentades obligacions:

- ✓ Confecció, seguiment i actualització dels **Llibres d'Actes** de la Junta General i/o de l'òrgan d'administració.
- ✓ **Elaboració d'actes** de Junta General i/ d'òrgan d'administració.
- ✓ Confecció, seguiment i actualització del **Llibre Registre de Socis**.
- ✓ Confecció, seguiment i actualització del **Llibre Registre del Beneficiari Efectiu**.
- ✓ Elaboració i presentació de la **Declaració de Beneficiari Efectiu** davant del Registre de Societats.
- ✓ Assessorament **comptable i financer**.
- ✓ Assessorament en matèria de **Seguretat Social** i gestió de nòmines.
- ✓ Assessorament en matèria **fiscal**

Esperem que el contingut del present document hagi estat del vostre interès. En cas d'estar interessats en algun dels serveis esmentats, no dubti en posar-se en contacte amb nosaltres.